

«Я ніколи не збиралася бути професійним політиком»

Ірина Акімова про секрети колективної гри під назвою «політика»

Розмову веде Галина КАЛАЧОВА

– Ірино Михайлівно, кілька слів про те, що саме привело вас у політику і змусило у ній залишитись?

– У політику мене привів випадок. Щасливий чи нещасливий – не скажу. Спершу я працювала викладачем, потім була експертом у різних міжнародних організаціях. Будучи директором аналітичного центру West, займалася своєю улюбленою експертною діяльністю, що включала не лише економічну теорію, а й практичні пропозиції у сфері економічної політики. Отримавши на етапі формування парламентських списків пропозицію від Партії регіонів, я її прийняла. Якими були причини? По-перше, це завжди цікаво – починати щось нове. Будь-який новий поворот у житті приносить новий досвід, нові знайомства. Я ніколи не збиралась – ані в дитинстві, ані в більш зрілому віці – ставати професійним політиком. Однак життя склалося саме так, і я не можу сказати, що шкодую з приводу цього.

– Більшість ваших колег – чоловіки. Як ви почуваетесь у світі сильної статі?

– У середовищі чоловіків будь-якій жінці, напевне, комфортніше, ніж серед жінок. Мене оточують політики-чоловіки, але річ не в тому, що вони чоловіки, а я жінка, а в їхньому ставленні. У нашій фракції доволі зворушливе, і я сказала б, турботливе ставлення до жінок – можливо, тому, що нас не так багато. За потреби ти завжди відчуваєш підтримку колег, і це приємно не тільки в професійному плані, а й як жінці теж. Жінці в політиці нелегко, адже доводиться приймати рішення, і часто ці рішення не дуже приємні. Треба завжди бути в тонусі. Я маю на увазі не зовніш-

ній тонус, а тонус внутрішній. Слід завжди бути готовою до відкритих дебатів на телебаченні чи в сесійній залі. Це велике навантаження. Я до цього звикла, тому мій загальний душевний комфорт від роботи в парламенті не порушився. Душевний баланс залежить від інших чинників.

Я переконана: хоч би чим ти займався, обов'язково треба мати задоволення від роботи. Якщо, приміром, хочеш щось змінити чи вдосконалити і не можеш, то задоволення від роботи зникає. У політиці цей принцип виражений найбільше. І це не пов'язано з різницею між чоловіком та жінкою. Просто складнощі, які виникають на шляху прийняття рішення, у політиці значно більше. Тому той, хто йде в політику, має усвідомлювати, що не завжди ті цілі, які ти вважаєш правильними, можуть бути досягнуті. Політика – це колективна гра, і у своїй правоті слід переконатися не тільки своїх партійних колег, а й депутатів з інших фракцій.

– Чи довелось вам від чогось відмовитися в ім'я політики?

– Жертвувати доводиться своїм вільним часом. У мене й раніше його було не так багато, а тепер фактично немає взагалі. Однак якщо ми чимось жертвуємо, то робимо це заради чогось. Тому жертва втрачає негативний характер і підкріплюється певними позитивними рисами. Якщо я віддаю свій вільний час роботі, то роблю це для того, аби підтримати свій експертний імідж. Я не можу допустити, щоб через мою невідповідність постраждали колеги.

– Чи вдається вам з таким, м'яко кажучи, щільним робочим графіком приділяти увагу сім'ї, займатися хобі?

– У моєму нинішньому житті, безумовно, більше роботи. Окрім того, моя донька вже доросла і самостійна. Зіздволюємося щодня, бачимося кілька разів на тиждень. Цього досить, щоб дізнатися про те, що відбувається в житті кожної з нас, поділитися враженнями.

Щодо захопленнь, то в мене їх кілька. Свого часу я доволі серйозно займалася професійним спортом – плаванням, і після того як кинула, намагаюся постійно підтримувати себе у формі. За

першої ж можливості йду в басейн і плаваю. Спорт допомагає мені розслабитися після важкого трудового дня.

Що ж до інтелектуальних хобі, то це передусім три речі – музика, книги з історії мистецтва та музеї живопису. У вихідні кілька годин присвячую грі на фортепіано. Не скажу, що можу давати публічні концерти: граю для себе і своїх рідних. З книг люблю історичну літературу з елементами аналітики. «Історію філософії» Артура Вільяма Рассела можу перечитувати по кілька разів. Люблю музей Бельведер у Відні. Там дуже цікава колекція творів живопису класичної австрійської школи та імпресіонізму. Люблю Шиллера, Альфреда Мюллера.

– Якби вам дали другий шанс, ви пішли б у політику?

– З одного боку, відповісти на це запитання легко: так. Тому що досвід, набутий у парламенті, для мене дуже

«Я переконана: хоч би чим ти займався, обов'язково треба мати задоволення від роботи»

важливий. Але є й складніша відповідь: відповісти більш точно я могла б, якби напевне знала, що саме стоятиме за цим другим шансом.

– Якими своїми досягненнями за час роботи в парламенті тишаєтєся найбільше?

– Найбільше особисте досягнення – це законопроекти, проти яких я виступала. Для мене, приміром, дуже важливим на сьогодні є те, що не були прийняті законопроекти щодо звуження повноважень НБУ, адже це було б принципово неправильне рішення.

Ще одним моїм досягненням є набуття ваги в колективі. Будучи людиною новою у політиці, без значного досвіду роботи в держструктурах, за рік я стала далеко не останньою фігурою. Маю на увазі не конкретно Партію регіонів, а дещо ширший аспект: мене поважають колеги, до моєї думки прислухаються експерти різних політичних організацій. Це новий крок на новому рівні, і мені приємно, що він відбувся. Хоча чудово розумію, що зробити такий крок легше, ніж підтримувати цю планку надалі.

– Які у вас враження від роботи в опозиції?

– Для мене, як для новачка, складність роботи в опозиційному уряді полягає в недостатності людських (експертних) та інформаційних ресурсів. Їх значно менше, ніж тих, якими володіє правляча влада. І доступ до них вужчий, тому багато чого доводиться напрацьовувати самостійно. Другою складністю є те, що опозиції в усіх країнах завжди закидають мовляв, ви тільки критикуєте, давайте власні рішення. Це і справедливо, і несправедливо. Основною функцією опозиції є критика, яка допомагає тримати виконавчу владу в тонусі і вказує на її хибні кроки. Оскільки я прийшла з експертного середовища, мені важко змиритися з тим, що багато пропозицій, на які я спиралася, можуть не мати підтримки через відсутність політичного консенсусу між політичними силами.

– Ви популярні серед політиків, експертів, журналістів. Вам подобається бути публічною людиною?

– На 80% – так. Не буду лукавити, фактично публічною «роботою» я почала займатися з 22 років, одразу по закінченні університету. Професія викладача передбачає публічність. Коли ти заходиш до аудиторії і бачиш перед собою 200–300 студентів, а потім на іншій парі до тебе приходить ще кілька сотень, то ти автоматично стаєш публічною і популярною людиною. Був елемент публічності в експертних колах. Рівень публічності в моєму житті постійно зростає. Сьогодні він, напевне, найвищий, тому що аудиторія стала ще ширшою. Я була приємно здивована, що, попри академічність мови (недолік, що залишився з минулого життя), прості люди, які не мають жодного стосунку до економіки, розуміють мене. Я не знаю, чи розуміють вони смисл аргументу, але вони мені вірять. Це найвища точка публічності, якої ти можеш досягти. З одного боку, це приємно, а з другого – ще більше зобов'язує, адже кожна публічна людина має боїтися перестати бути переконливою. Цей страх змушує тебе працювати на глядача. Відповідно, треба все більше й більше часу витратити на підготовку. Чим більший рівень публічності, тим швидше зростають очікування, які зрадити не можна.